

Šikanující a retroaktivní regulace jalového výkonu bude stát miliony

Energetický zákon stanovil povinnost dovybavit výrobní dispečerským řízením. Zákon dále nespécifikuje podrobnosti o způsobu a obsahu dispečerského řízení. Tuto úlohu má plnit zákonem odkazovaná tzv. terciální legislativa, kterou jsou Pravidla provozování distribučních soustav (PPDS)

Citace ze zákona č. 458/2000 Sb. -

14. Výrobce elektřiny je povinen vybavit výrobní elektřiny s instalovaným výkonem 2 MW a více uvedenou do provozu před nabytím účinnosti tohoto zákona zařízením umožňujícím dispečerské řízení do 30. června 2012. 15. Výrobce elektřiny je povinen vybavit výrobní elektřiny s instalovaným výkonem od 100 kW do 2 MW uvedenou do provozu před nabytím účinnosti tohoto zákona zařízením umožňujícím dispečerské řízení do 30. června 2013.

Stávající FVE nad 1 MW jsou tímto zařízením, umožňujícím dispečerské řízení již vybaveny v souladu s uzavřenými smlouvami o připojení s PDS (provozovatel distribuční soustavy) a s platnými PPDS. V těchto smlouvách byl podrobně stanoven rozsah a podmínky dispečerského řízení. Regulace jalové energie byla v těchto smlouvách a v platných PPDS požadována pouze pro výrobní s instalovaným výkonem nad 5 MW. FVE s výkonem pod 5 MW jsou tedy (plně v souladu s uzavřenými smlouvami s PDS, s legislativou, platnou v době jejich uzavírání a platnou i v době realizace těchto FVE) realizovány způsobem, který neumožňuje dodatečné rozšíření dispečerského řízení o funkci regulaci jalového výkonu.

Dispečerské řízení ve stávajícím rozsahu zahrnuje regulaci činného výkonu, možnost dálkového odepnutí FVE od DS, signalizaci stavu spínacích prvků ve FVE, signalizaci působení ochrany ve FVE, přenos hodnot napětí, proudu, činného a jalového výkonu z FVE na dispečink PDS.

Návrh novely PPDS a Přílohy č.4 nyní nově rozšiřuje rozsah dispečerského řízení. Jeho povinnou součástí má být i dálková regulace jalového výkonu (lze se setkat i s pojmem regulace účinníku, což je v důsledku totéž). Jedná se znovu o retroaktivní ustanovení, protože výrobní nebyly a ani nemohly být v době výstavby pro tuto regulaci připraveny a investor nemohl a ani nepočítal s vyvolanými náklady na tuto regulaci.

Úprava drtivé většiny zrealizovaných FVE do stavu, aby umožňovaly tuto regulaci jalového výkonu, by znamenala:

a) buď výměnu všech střídačů za nové typy, umožňující tuto regulaci (tyto střídače přišly poprvé na český trh až ve třetím čtvrtletí roku 2010 - SMA 11000 TLRP, dle odhadu jsou na méně než 5% výroben)

b) nebo realizaci samostatné kompenzační a dekompenzační jednotky, vybavené tlumivkami, kondenzátory a řídicí automatikou (laicky de facto druhá trafostanice)

Náklady na obě tyto úpravy jsou zhruba totožné, hrubý odhad je cca 5 - 7 mil. Kč na 1 MW instalovaného výkonu.

Požadavek na jednotné zavedení dispečerského řízení jalové energie zdrojů nad 100kW je požadavek zcela nesystémový, drahý a odpovídá klasickému centrálnímu direktivizmu. Požadujeme nahlédnout do odborné studie, která opravňuje k tak rozsáhlým požadavkům na provozovatele tak nevýznamných zdrojů. Z výše popsaných důvodů CZEPHO požaduje, aby se regulace jalové energie týkala pouze provozoven s výkonem nad 5 MW.

František Smolka - člen představenstva CZEPHO